

31995R2988

23.12.1995

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 312/1

**NARIADENIE RADY (ES, EURATOM) č. 2988/95
z 18. decembra 1995
o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 235,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, najmä na jej článok 203,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,

keďže všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev je financovaný z vlastných zdrojov a spravovaný Komisiou v rámci obmedzení schválených prostriedkov a v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia; keďže Komisia za týmto účelom úzko spolupracuje s členskými štátmi;

keďže viac než polovica výdavkov spoločenstva sa vypláca príjmom sprostredkovanou cez členské štáty;

keďže podrobné pravidlá upravujúce toto decentralizované spravovanie a monitoring ich využitia podliehajú rozdielnym podrobným predpisom podľa príslušných politík spoločenstva; keďže sa však treba brániť vo všetkých oblastiach činom, ktoré poškodzujú finančné záujmy spoločenstiev;

keďže účinnosť boja proti podvodom na finančných záujmoch spoločenstva si vyžaduje prijatie spoločného právneho rámca pre všetky oblasti, ktoré sú upravené politikami spoločenstva;

keďže protiprávne konanie a správne opatrenia a sankcie, ktoré sa naň vzťahujú, sú ustanovené v odvetvových predpisoch v súlade s týmto nariadením;

keďže vyššie uvedené konanie zahŕňa podvodné činy tak, ako sú vymedzené v Dohovore o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev;

keďže správne sankcie spoločenstva musia zabezpečovať primeranú ochranu uvedených záujmov a je potrebné vymedziť všeobecné pravidlá, ktoré sa vzťahujú na tieto sankcie;

keďže právo spoločenstva ustanovilo správne sankcie spoločenstva v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky; keďže takéto sankcie musia byť ustanovené aj v ostatných oblastiach;

keďže opatrenia a sankcie spoločenstva ustanovené v súlade s cieľmi spoločnej poľnohospodárskej politiky tvoria integrálnu súčasť systémov pomoci; keďže sledujú svoje vlastné ciele, ktoré neovplyvňujú hodnotenie konania predmetných hospodárskych subjektov príslušnými orgánmi členských krajín z hľadiska trestného práva; keďže je potrebné zabezpečiť ich efektívnosť okamžitou účinnosťou pravidiel spoločenstva a plným uplatňovaním opatrení spoločenstva ako celku tam, kde prijatie preventívnych opatrení neumožňuje dosiahnutie tohto cieľa;

keďže nielen podľa všeobecnej zásady equity a zásady proporcionality, ale aj s ohľadom na princíp *ne bis in idem* je potrebné prijať príslušné ustanovenia so zreteľom na *acquis communautaire* a ustanovenia upravené v osobitných predpisoch spoločenstva existujúce v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, aby sa zabránilo akýmkoľvek kolíziám finančných sankcií spoločenstva a vnútroštátnych trestných sankcií uložených tým istým osobám z tých istých dôvodov;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 216, 6.8.1994, s. 11.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 89, 10.4.1995, s. 83 a stanovisko doručené 30. novembra 1995 (ešte neuvverejnené v úradnom vestníku).

keďže na účely uplatňovania tohto nariadenia sa za ukončené trestné konanie považuje také, v ktorom dôjde k vysporiadaniu medzi príslušným vnútroštátnym orgánom a danou osobou;

keďže toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie trestného práva členských štátov;

keďže právo spoločenstva ukladá Komisii a členským štátom povinnosť kontrolovať, či sa rozpočtové zdroje spoločenstva používajú na určený účel; keďže sú potrebné spoločné predpisy, ktoré doplnia existujúcu úpravu;

keďže zmluvy neobsahujú ustanovenia o osobitných právomociach potrebných na prijatie hmotného práva horizontálneho rozsahu o kontrolách, opatreniach a sankciách s ohľadom na zabezpečenie ochrany finančných záujmov spoločenstiev; keďže postih by mal byť v zmysle článku 235 Zmluvy o ES a článku 203 Zmluvy o ESAE;

keďže v neskoršej fáze budú prijaté doplňujúce všeobecné ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na kontroly a inšpekcie na mieste,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

PRVÁ HLAVA

Všeobecné zásady

Článok 1

1. Na účely ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev sa týmto prijíma všeobecná úprava týkajúca sa jednotných kontrol a správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú protiprávneho konania s ohľadom na právo spoločenstva.

2. „Nezrovnalosť“ je akékoľvek porušenie ustanovenia práva spoločenstva vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu spoločenstiev alebo rozpočtov nimi spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vyberaných priamo v mene spoločenstiev alebo neoprávnenou výdajovou položkou.

Článok 2

1. Správne kontroly, opatrenia a sankcie sa zavedú v takej miere, aby zabezpečili náležité uplatňovanie práva spoločenstva. Opatrenia majú byť účinné, primerané a majú odrádzať tak, aby poskytovali primeranú ochranu finančných záujmov spoločenstiev.

2. Nesmie sa uložiť žiadna správna sankcia, ak neexistovalo pred spáchaním protiprávneho konania príslušné ustanovenie právneho aktu spoločenstva. V prípade následnej zmeny a doplnenia ustanovení, ktoré ukladajú správne sankcie a sú upravené v právnych predpisoch spoločenstva, sa retroaktívne uplatnia menej prísne ustanovenia.

3. Právo spoločenstva stanoví druh a rozsah správnych opatrení a sankcií potrebných na správne uplatnenie daných pravidiel zohľadňujúc druh a závažnosť protiprávneho konania, poskytnutej alebo získanej výhody a stupeň zodpovednosti.

4. Za podmienok ustanovených platným právom spoločenstva sa postupy pri uplatňovaní kontrol, opatrení a sankcií spoločenstva spravujú právom členských štátov.

Článok 3

1. Premlčacia doba konania je štyri roky od času spáchania nezrovnalosti uvedenej v článku 1 ods. 1. Odvetvové predpisy však môžu ustanoviť kratšie obdobie, ktoré však nesmie byť kratšie ako tri roky.

V prípade pokračujúcej alebo opakujúcej sa nezrovnalosti, premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa nezrovnalosť skončila. V prípade mnohoročných programov plynie premlčacia doba až do úplného skončenia programu.

Premlčacia doba sa prerušuje pri akomkoľvek akte príslušného orgánu, o ktorom je daná osoba upovedomená a týka sa vyšetrovania alebo právneho konania v súvislosti s nezrovnalosťou. Premlčacia doba začína plynúť znova po každom akte prerušenia.

Premlčanie sa však stane účinným najneskôr v deň, keď vyprší dvojnásobok premlčacej doby bez toho, aby príslušný orgán uložil sankciu, s výnimkou prípadu, keď bolo správne konanie prerušené v zmysle článku 6 ods. 1.

2. Lehota na vykonanie rozhodnutia ukladajúceho správnu sankciu je tri roky. Toto obdobie sa začína dňom, keď sa rozhodnutie stáva konečným.

Prípady prerušenia premlčacej doby a prerušenia správneho konania sú upravené príslušnými ustanoveniami vnútroštátneho práva.

3. Členské štáty si zachovávajú možnosť uplatňovať obdobie dlhšie doby a lehoty ako tie, ktoré sú ustanovené v odsekoch 1 a 2 v tomto poradí.

DRUHÁ HLAVA

Správne opatrenia a sankcie

Článok 4

1. Je všeobecným pravidlom, že pri akejkoľvek nezrovnalosti sa neprávom získaná výhoda odníme:

- povinnosťou zaplatiť alebo vrátiť dlžné alebo neprávom získané sumy,
- úplnou alebo čiastočnou stratou záruky poskytnutej na podporu žiadosti o poskytnutú výhodu alebo v čase prijatia zálohy.

2. Uplatnenie opatrení uvedených v odseku 1 sa obmedzí na zrušenie poskytnutej výhody chody, ak je tak ustanovené, na úrok určený na základe paušálnej sadzby.

3. Činy, o ktorých sa zistí, že boli úmyselne vykonané na získanie výhody v protiklade s cieľmi práva spoločenstva platného v danom prípade tým, že sa umelo vytvorili podmienky potrebné na získanie výhody, majú za následok neposkytnutie výhody alebo jej zrušenie.

4. Opatrenia ustanovené v tomto článku sa nepovažujú za tresty.

Článok 5

1. Úmyselná nezrovnalosť alebo nezrovnalosť spôsobená nedbanlivosťou môžu mať za následok tieto správne sankcie:

- a) zaplatenie správnej pokuty;
- b) zaplatenie sumy väčšej ako sú sumy neprávom získané alebo neuhradené a prípadne úroky; táto dodatočná suma sa stanovuje v súlade s percentuálnou sadzbou, ktorú treba ustanoviť osobitnými pravidlami a nesmie prekročiť úroveň nevyhnutnú na vytvorenie odstrašujúceho účinku;
- c) celkové alebo čiastočné odňatie výhody poskytnutej na základe právnych predpisov spoločenstva, aj keď mal subjekt neprávom úžitok len z časti takej výhody;
- d) vylúčenie z výhody alebo jej odňatie na obdobie nasledujúce po období výskytu nezrovnalosti;
- e) dočasné odňatie súhlasu alebo oprávnenia zúčastňovať sa na programe pomoci spoločenstva;
- f) strata záruky alebo depozitu poskytnutého s cieľom splnenia podmienok ustanovených právnymi predpismi alebo doplnenie neoprávnene uvoľnenej záruky;

g) iné sankcie čisto ekonomickej povahy, zodpovedajúce svojou povahou a rozsahom, ktoré sú ustanovené odvetvovými právnymi predpismi prijatými Radou s ohľadom na špecifické požiadavky daných odvetví a v súlade s uplatňovaním právomocí zverených Komisii Radou.

2. Bez ohľadu na ustanovenia upravené v odvetvových právnych predpisoch existujúcich v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, za iné nezrovnalosti môžu byť udelené len sankcie, ktoré nie sú rovnocenné s trestnými sankciami a ustanovuje ich odsek 1, za predpokladu, že tieto sankcie sú nevyhnutné na zabezpečenie riadneho uplatnenia právnych predpisov.

Článok 6

1. Bez ohľadu na správne opatrenia spoločenstva a sankcie prijaté na základe odvetvových právnych predpisov existujúcich v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, uloženie finančných sankcií, ako sú správne pokuty možno pozastaviť rozhodnutím príslušného orgánu, ak sa začalo trestné konanie voči danej osobe v súvislosti s tými istými skutočnosťami. Prerušením správneho konania premáčacia doba ustanovená v článku 3 neplynie.

2. Ak sa nepokračuje v trestnom konaní, pokračuje sa v prerušenom správnom konaní.

3. Keď sa ukončí trestné konanie, pokračuje sa v prerušenom správnom konaní, ak to nie je vylúčené na základe všeobecných právnych zásad.

4. Ak sa v správnom konaní pokračuje, správny orgán zabezpečí, aby sa danej osobe udelila sankcia, ktorá je aspoň rovnocenná so sankciou ustanovenou právnymi predpismi spoločenstva, môže však zobrať do úvahy sankciu uloženú tej istej osobe súdnym orgánom s ohľadom na tie isté skutočnosti.

5. Odseky 1 až 4 sa nevzťahujú na finančné sankcie, ktoré tvoria integrálnu súčasť systémov finančných podpôr a možno ich uložiť nezávisle od akýchkoľvek trestných sankcií, ak a pokiaľ nie sú rovnocenné takýmto sankciám.

Článok 7

Správne opatrenia a sankcie spoločenstva možno uplatniť voči hospodárskym subjektom uvedeným v článku 1, a to fyzickým alebo právnickým osobám a iným subjektom, ktoré majú podľa vnútroštátneho práva právnu subjektivitu, ktoré spáchali nezrovnalosť a voči tým, ktorí sú v rámci plnenia si svojich povinností zodpovední za nezrovnalosť alebo za zabezpečenie toho, aby k nej nedošlo.

TRETIA HLAVA

Kontroly*Článok 8*

1. Členské štáty prijímú v súlade so svojimi vnútroštátnymi zákonmi, inými právnymi predpismi a správными opatreniami opatrenia potrebné na zabezpečenie zákonnosti a uskutočnenia transakcií, ktoré sa týkajú finančných záujmov spoločností.

2. Opatrenia ustanovujúce kontroly sú primerané osobitostiam každého odvetvia a primerané sledovaným cieľom. Berú do úvahy existujúcu správnu prax a štruktúry v členských štátoch a stanovujú sa tak, aby si nevyžadovali nadmerné hospodárske obmedzenia alebo administratívne náklady.

Povaha a frekvencia kontrol a inšpekcií na mieste, ktoré majú byť vykonané členskými štátmi a postup ich uskutočnenia sa stanovujú podľa potreby odvetvovými právnymi predpismi takým spôsobom, aby zabezpečili jednotné a účinné uplatňovanie príslušných právnych predpisov a hlavne aby zabránili nezrovnalostiam a aby ich odhalili.

3. Odvetvové právne predpisy upravujú ustanovenia potrebné na zabezpečenie rovnocenných kontrol pomocou aproximácie postupov a kontrolných metód.

Článok 9

1. Bez ohľadu na kontroly uskutočnené členskými štátmi v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, inými právnymi predpismi a správ-

Táto smernica je záväzná vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 18. decembra 1995

nými opatreniami a bez ohľadu na kontroly uskutočnené inštitúciami spoločenstva v súlade so Zmluvou o ES, najmä s jej článkom 188c, Komisia uskutoční na vlastnú zodpovednosť kontroly:

- a) súladu správnej praxe s predpismi spoločenstva;
- b) existencie potrebnej podkladovej dokumentácie a jej súladu s príjmami a výdavkami spoločenstva, ako sú uvedené v článku 1;
- c) okolností, za akých sa finančné transakcie vykonávajú a kontroľujú.

2. Okrem toho môže vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste za podmienok ustanovených odvetvovými právnymi predpismi.

Pred uskutočnením takýchto kontrol a inšpekcií informuje Komisia, v súlade s platnými právnymi predpismi, daný členský štát, aby jej bola poskytnutá všetka potrebná pomoc.

Článok 10

Dodatočné všeobecné predpisy, ktoré sa týkajú kontrol a inšpekcií na mieste, sa prijímú neskôr v súlade s postupmi ustanovenými v článku 235 Zmluvy o ES a článku 203 Zmluvy o ESAE.

Článok 11

Táto smernica nadobúda účinnosť tretí deň po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Za Radu

predseda

J. BORRELL FONTELLES